

# VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉ NARIADENIE

č. 3/ 2003

## O SPÔSOBE URČENIA ÚHRADY, VÝŠKE ÚHRADY A SPÔSOBE PLATENIA ÚHRADY ZA SOCIÁLNE SLUŽBY

Zastupiteľstvo Košického samosprávneho kraja na svojom 13. zasadnutí 25. augusta 2003 na základe ustanovenia § 8 a § 11 ods. 2 písm. a) zákona č. 302/ 2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov a v zmysle zákona 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov, vydáva toto Všeobecne záväzné nariadenie

**o spôsobe určenia úhrady, výške úhrady a spôsobe platenia úhrady za sociálne služby.**

### Čl. I.

#### Všeobecné ustanovenia

#### § 1

#### Príjem a povinnosť platiť úhradu

(1) Občan je povinný platiť úhradu za

- a) opatrovateľskú službu,
- b) sociálne služby poskytované v zariadeniach sociálnych služieb zriadených Košickým samosprávnym krajom (ďalej len „KSK“).

(2) Občan je povinný platiť úhradu za poskytnutú sociálnu službu podľa výšky príjmu a majetku.

(3) Občan si platenie úhrady za poskytnutú sociálnu službu má riešiť vlastným príjmom, užívaním vlastného majetku, správou vlastného majetku alebo nájmom vlastného majetku.

(4) Od občana nemožno požadovať predaj alebo prenájom

- a) nehnuteľnosti, ktorú skutočne užíva na primerané trvalé bývanie
- b) poľnohospodárskej pôdy a lesnej pôdy, ktorú užíva pre svoju potrebu
- c) hnuťnej veci a nehnuteľnej veci, ktorú potrebuje na výkon svojej práce alebo na profesijnú prípravu,
- d) hnuťnej veci, ktorá tvorí nevyhnutné vybavenie domácnosti alebo na ktorú sa poskytla dávka sociálnej pomoci alebo peňažný príspevok na kompenzáciu,
- e) osobného motorového vozidla, ktoré využíva na individuálnu prepravu z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia alebo je viac ako päťročné a jeho hodnota podľa znaleckého posudku nie je vyššia ako 100 000 Sk,
- f) hnuťnej veci, ak by bol v rozpore s etickými zásadami.

(5) Na účely úhrady za sociálnu službu uvedenú v § 1 odsek 1 sa do príjmu občana započítava aj zvýšenie dôchodku pre bezvládnosť občana, ktorému sa sociálna služba

poskytuje a príplatok k prídavkom na dieťa, ktorému sa sociálna služba poskytuje, s výnimkou prípadov, keď sa starostlivosť v zariadení sociálnych služieb poskytuje týždenne alebo denne.

- (6) Na účely úhrady za sociálnu službu uvedenú v § 1 odsek 1 sa od príjmu občana odpočítava úhrada za inú sociálnu službu, alebo jej časť, ktorú je občan povinný platiť poskytovateľovi inej sociálnej služby.
- (7) Úhrada za poskytnutú sociálnu službu sa určuje podľa druhu poskytovanej sociálnej služby a rozsahu poskytovanej sociálnej služby. Pri poskytovaní starostlivosti v zariadeniach sociálnych služieb sa úhrada určuje aj podľa toho, či sa táto starostlivosť poskytuje celoročne, týždenne alebo denne.

## § 2

### **Právna ochrana občana pred platením úhrady neprimeranej jeho príjmu, majetku a rodinným pomerom**

- (1) Občan nie je povinný platiť úhradu za poskytnutú sociálnu službu uvedenú v § 1 odsek 1 písm. a) ak jeho príjem a príjem osôb, ktorých príjmy sa spoločne posudzujú je nižší ako 1,2 násobok sumy životného minima, ktorá je ustanovená osobitným predpisom<sup>1)</sup> alebo ak sa rovná 1,2 násobku tejto sumy.
- (2) Ak príjem občana a príjem osôb, ktorých príjmy sa spoločne posudzujú je vyšší ako 1,2-násobok sumy životného minima, občan platí za poskytnutú sociálnu službu uvedenú v § 1 odsek 1 písm. a) úhradu alebo jej časť podľa príjmu a majetku tak, aby občanovi a osobám, ktorých príjmy sa spoločne posudzujú, zostala z ich príjmu suma 1,2-násobku sumy životného minima.
- (3) Občan nie je povinný platiť úhradu za starostlivosť v zariadení sociálnych služieb, ak jeho príjem je nižší alebo ak sa rovná
  - a) 20 % sumy životného minima pre plnoletú fyzickú osobu ustanovenú osobitným predpisom<sup>1)</sup>, ak sa tomuto občanovi poskytuje starostlivosť v zariadení sociálnych služieb celoročne,
  - b) 75 % sumy životného minima pre plnoletú fyzickú osobu ustanovenú osobitným predpisom<sup>1)</sup>, ak sa tomuto občanovi poskytuje starostlivosť v zariadení sociálnych služieb celoročne bez poskytovania stravovania,
  - c) 60 % sumy životného minima pre plnoletú fyzickú osobu ustanovenú osobitným predpisom<sup>1)</sup>, ak sa starostlivosť tomuto občanovi poskytuje v zariadení sociálnych služieb celoročne s poskytovaním obeda,
  - d) 50 % sumy životného minima pre plnoletú fyzickú osobu ustanovenú osobitným predpisom<sup>1)</sup>, ak sa tomuto občanovi poskytuje starostlivosť v zariadení sociálnych služieb týždenne,
  - e) 75% sumy životného minima pre plnoletú fyzickú osobu ustanovenú osobitným predpisom<sup>1)</sup>, ak sa tomuto občanovi poskytuje starostlivosť v zariadení sociálnych služieb denne.
- (4) Občan nie je povinný platiť úhradu za starostlivosť v zariadení sociálnych služieb, ak jeho príjem a príjem osôb, ktorých príjmy sa spoločne posudzujú je nižší alebo sa rovná súčtu 1,2-násobku sumy životného minima ustanovenú osobitným predpisom<sup>1)</sup>, pre osoby, ktorých príjmy sa spoločne posudzujú a ktorým sa neposkytuje starostlivosť v zariadení sociálnych služieb a sumy ustanovenej v § 2 odsek 3 písm. a) až e) pre občana, ktorému sa poskytuje starostlivosť v zariadení sociálnych služieb.

---

1) Zákon č. 125/1998 Z.z. o životnom minime v znení neskorších predpisov

- (5) Ak sa v zariadení sociálnych služieb poskytuje starostlivosť len jednému z manželov a nie sú ďalšie osoby, ktorých príjmy sa spoločne posudzujú, ten nie je povinný platiť úhradu za starostlivosť v zariadení sociálnych služieb, ak príjem manželov je nižší alebo ak sa rovná súčtu 1,2 násobku sumy životného minima pre plnoletú fyzickú osobu ustanovenú osobitným predpisom<sup>1)</sup> pre manžela, manželku, ktorému sa neposkytuje starostlivosť v zariadení sociálnych služieb a sumy ustanovenej v odseku 3 písm. a) až e) pre manžela, manželku, ktorému sa poskytuje starostlivosť v zariadení sociálnych služieb.
- (6) Ak príjem občana, ktorému sa poskytuje starostlivosť v zariadení sociálnych služieb, je vyšší ako suma, ktorá je určená podľa § 2 odsek 3 písm. a) až e) občan platí úhradu za starostlivosť v zariadení sociálnych služieb alebo jej časť podľa príjmu a majetku tak, aby tomuto občanovi zostala z príjmu suma určená podľa § 2 odsek 3 písm. a) až e).
- (7) Ak je príjem občana, ktorému sa poskytuje starostlivosť v zariadení sociálnych služieb a príjem osôb, ktorých príjmy sa spoločne posudzujú, vyšší ako súčet 1,2 násobku sumy životného minima ustanovenej podľa zákona o životnom minime a ktorým sa neposkytuje starostlivosť v zariadení sociálnych služieb a sumy ustanovenej podľa § 2 odsek 3 písm. a) až e) pre občana, ktorému sa poskytuje starostlivosť v zariadení sociálnych služieb, občan platí úhradu za starostlivosť v zariadení sociálnych služieb alebo jej časť podľa príjmu a majetku tak, aby občanovi, ktorému sa poskytuje starostlivosť v zariadení sociálnych služieb a osobám, ktorých príjmy sa spoločne posudzujú a ktorým sa neposkytuje starostlivosť v zariadení sociálnych služieb, zostal z ich príjmu súčet týchto súm.
- (8) Ak sa v zariadení sociálnych služieb poskytuje starostlivosť len jednému z manželov a nie sú ďalšie osoby, ktorých príjmy sa spoločne posudzujú a príjem manželov je vyšší ako súčet 1,2 násobku sumy životného minima pre plnoletú fyzickú osobu ustanovenú zákonom o životnom minime pre manžela, ktorému sa neposkytuje starostlivosť v zariadení sociálnych služieb a sumy ustanovenej § 2 odsek 3 písm. a) až e) pre manžela, ktorému sa poskytuje starostlivosť v zariadení sociálnych služieb, manžel platí úhradu za starostlivosť v zariadení sociálnych služieb alebo jej časť podľa príjmu a majetku tak, aby manželom zostal z ich príjmu súčet týchto súm.

### § 3

#### Starostlivosť v zariadení sociálnych služieb na dobu určitú

- (1) Na účely úhrady za starostlivosť v zariadení sociálnych služieb poskytovanú prechodne na určitý čas sa z príjmu občana, ktorému sa táto starostlivosť poskytuje, odpočítava najviac počas troch mesiacov nájomné a úhrada za plnenia súvisiace s užívaním bytu alebo ich podiel pripadajúci na občana, ktorému sa poskytuje starostlivosť v zariadení sociálnych služieb prechodne na určitý čas, ak byt užíva viac osôb.

### § 4

#### Účasť rodiny na úhradách

- (1) Košický samosprávny kraj alebo zariadenie sociálnych služieb, ktoré KSK zriadil za účelom poskytovania sociálnych služieb, požaduje úhradu postupne od manžela, manželky, detí alebo rodičov, ak občan, ktorému sa poskytuje sociálna služba podľa § 2 nie je povinný platiť úhradu za sociálnu službu uvedenú v § 1 ods. 1 alebo platí len časť tejto úhrady.

- (2) Osoba, ktorá má voči občanovi, ktorému sa poskytuje sociálna služba, vyživovaciu povinnosť, je povinná platiť úhradu alebo jej časť podľa svojho príjmu a majetku. Ustanovenia § 1 a § 2 platia rovnako.
- (3) Od povinnosti uvedenej v odseku 1 sú oslobodené
  - a) deti, ktorých výchovu žiadateľ o prijatie do zariadenia sociálnych služieb nevykonával osobne (napr. starostlivosť a výchova o ne bola zabezpečovaná na základe rozhodnutia súdu druhým rodičom, formou náhradnej rodinnej starostlivosti, resp. ústavnej výchovy)
  - b) manžel, alebo manželka, s ktorým žiadateľ o prijatie do zariadenia sociálnych služieb v posledných 10 rokoch nevedol spoločnú domácnosť a nemal spoločný trvalý pobyt.

## **§ 5**

### **Vyživovacia povinnosť**

- (1) Deti, ktoré sú schopné samé sa živiť, sú povinné zabezpečiť svojim rodičom slušnú výživu, ak to potrebujú.
- (2) Každé dieťa plní túto vyživovaciu povinnosť takým dielom, aký zodpovedá pomeru jeho schopností a možností k schopnostiam a možnostiam ostatných detí.

## **Čl. II.**

### **Spôsob určenia úhrady, výška úhrady a spôsob platenia úhrady za opatrovateľskú službu**

## **§ 6**

### **Okruh osôb, ktorým sa poskytuje opatrovateľská služba**

- (1) Opatrovateľská služba sa poskytuje
  - a) občanovi Slovenskej republiky, ktorý pre svoj nepriaznivý zdravotný stav potrebuje pomoc inej osoby a má trvalý pobyt v obci na území KSK, ktorá odmietla prebrať kompetencie súvisiace so zabezpečovaním opatrovateľskej služby od príslušného okresného úradu,
  - b) občanovi Slovenskej republiky, ktorý pre svoj nepriaznivý zdravotný stav potrebuje pomoc inej osoby a nemá trvalý pobyt v obci, ktorá odmietla prebrať kompetencie súvisiace so zabezpečovaním opatrovateľskej služby od príslušného okresného úradu ale má v obci priamych príbuzných (napr. syn, dcéra, brat, sestra, atď.).

## **§ 7**

### **Rozsah opatrovateľskej služby**

- (1) Nevyhnutné životné úkony
  - a) bežné úkony osobnej hygieny, vrátane holenia, pomoc pri obliekaní a vyzliekaní, pomoc pri presune na vozík, na lôžko, pomoc pri použití WC,
  - b) kúpanie, vrátane umytia vlasov,

- c) donáška obeda, dovoz obeda alebo iného jedla, pomoc pri podávaní jedla a pri pití,
- d) dohľad.

(2) Nevyhnutné práce v domácnosti

- a) donáška uhlia, donáška dreva, vynesenie popola, donáška vody, kúrenie vo vykurovacích telesách a ich čistenie,
- b) nákup a ďalšie nevyhnutné činnosti súvisiace s prevádzkou domácnosti,
- c) práce spojené s udržiavaním domácnosti,
- d) príprava a varenie raňajok, obeda, prípadne olovrantu alebo večere,
- e) pranie osobnej bielizne, žehlenie osobnej bielizne.

(3) Formy zabezpečenia kontaktu so spoločenským prostredím

- a) sprievod na lekárske vyšetrenie, na vybavovanie úradných záležitostí,
- b) sprievod na kultúrne podujatia, na telovýchovné podujatia a na iné verejné podujatia

(4) Výška a spôsob určenia úhrady za opatrovateľskú službu sú stanovené opatrením predsedu Košického samosprávneho kraja (ďalej len „opatrenie predsedu KSK“).

### Čl. III

#### Spôsob určenia úhrady, výška úhrady a spôsob platenia úhrady v zariadeniach sociálnych služieb

##### § 8

#### Zariadenia sociálnych služieb, v ktorých Košický samosprávny kraj poskytuje sociálne služby podľa zákona 195/98 Z.z. o sociálnej pomoci

- (1) Na poskytovanie starostlivosti pre starých, občanov so zdravotným postihnutím, pre neúplné rodiny s deťmi, deti a občanov bez prístrešia KSK zriadil
- a) domovy sociálnych služieb,
  - b) domovy dôchodcov a domovy sociálnych služieb,
  - c) domovy pre osamelých rodičov,
  - d) stanice opatrovateľskej služby,
  - e) útulky.

##### § 9

#### Okruh osôb, ktorým sa poskytujú sociálne služby v zariadeniach sociálnych služieb zriadených KSK

- (1) Sociálne služby v zariadeniach sociálnych služieb zriadených KSK sa poskytujú
- a) občanovi slovenskej republiky, ktorý má trvalý pobyt na území KSK,
  - b) občanovi Slovenskej republiky, ktorý nemá trvalý pobyt na území KSK, ale má v ňom prihlásených na trvalý pobyt príbuzných v priamom rade, súrodencov, atď.,
  - c) ostatným občanom Slovenskej republiky, ktorí majú trvalý pobyt na území Slovenskej republiky.

## § 10

### Jednorazový peňažný príspevok pri umiestnení v zariadeniach sociálnych služieb domovoch dôchodcov a domovoch sociálnych služieb

- (1) Podmienkou začatia poskytovania starostlivosti v zariadení sociálnych služieb s celoročným pobytom, ktoré zriadil KSK – uvedenom v § 8 odsek 1 písm. a) a b), je úhrada jednorazového peňažného príspevku podľa majetku
  - a) pri vlastníctve 1-izbového bytu 10 tis. Sk,
  - b) pri vlastníctve 2-izbového bytu 15 tis. Sk,
  - c) pri vlastníctve 3 a viac - izbového bytu 20 tis. Sk,
  - d) pri vlastníctve rodinného domu 20 tis. Sk.
- (2) Podmienku uhradiť jednorazový peňažný príspevok podľa odseku 1 napĺňa aj občan, ktorý svoj majetok (nehnutelnosť) v období posledných päť rokov predal, daroval alebo previedol na inú právnickú alebo fyzickú osobu.
- (3) Jednorazový príspevok pri umiestnení občana v zariadení sociálnych služieb podľa odseku 1 sa násobí koeficientom
  - a) 1,2 u okruhu osôb uvedených v § 9 ods. 1 b)
  - b) 2,0 u okruhu osôb uvedených v § 9 ods. 1 c)
- (4) Občan a zariadenie sociálnych služieb zriadené KSK uzatvárajú dohodu o uhradení jednorazového peňažného príspevku pri prijatí do zariadenia sociálnych služieb.
- (5) Od povinnosti uhradiť jednorazový príspevok podľa odseku 1 sa upúšťa
  - a) ak byt, resp. rodinný dom, vlastníkom ktorého je žiadateľ o poskytovanie starostlivosti v zariadení sociálnych služieb nezodpovedá bežnému štandardu, alebo. jeho ďalším užívaním je ohrozený život a zdravie žiadateľa,
  - b) ak občan nie je vlastníkom žiadnej nehnuteľnosti a ani posledných päť rokov žiadnu nehnuteľnosť nevlastnil.
- (6) Ak občan je spoluvlastníkom nehnuteľnosti výška jednorazového príspevku sa určí podľa spoluvlastníckeho podielu, podielom podľa majetku uvedenom v odseku 1.
- (7) Možnosti prednostného prijímania do zariadení sociálnych služieb s celoročným pobytom uvedených v § 8 ods. 1 písm. a) a b) upravujú zásady o prijímaní do zariadení sociálnych služieb
- (8) V prípade, že príjem a majetok žiadateľa o prijatie do zariadenia sociálnych služieb je nepostačujúci, jednorazový peňažný príspevok uvedený v ods. 1 sa bude vymáhať od príbuzných v poradí – občan, na ktorého žiadateľ prepísal byt, resp. rodinný dom, manžel alebo manželka, deti.
- (9) Od povinnosti uvedenej v odseku 1 sú oslobodené
  - a) deti, ktorých výchovu žiadateľ o prijatie do zariadenia sociálnych služieb nevykonával osobne (napr. starostlivosť a výchova o ne bola zabezpečovaná na základe rozhodnutia súdu druhým rodičom, formou náhradnej rodinnej starostlivosti, resp. ústavnej výchovy)



- b) manžel, alebo manželka, s ktorým žiadateľ o prijatie do zariadenia sociálnych služieb v posledných 10 rokoch nevedol spoločnú domácnosť a nemal spoločný trvalý pobyt.
- (10) Od povinnosti v uvedenej v odseku 1 sa upúšťa ak je občanovi poskytovaná starostlivosť v zariadení sociálnych služieb podľa § 3 na dobu určitú, maximálne šesť kalendárnych mesiacov.
- (11) Ak sa občanovi prijatému do zariadenia sociálnych služieb podľa § 3 na dobu určitú, poskytuje starostlivosť aj po uplynutí vopred dohodnutej doby, tento je povinný uhradiť jednorazový peňažný príspevok podľa odseku 1, najneskôr do 30 dní, po uplynutí pôvodne dohodnutého termínu ukončenia starostlivosti v zariadení sociálnych služieb.
- (12) Upustiť od úhrady jednorazového peňažného príspevku môže štatutár zariadenia, po predchádzajúcom súhlase KSK

## **§ 11**

### **Úhrada za služby poskytované v zariadeniach sociálnych služieb**

- (1) Podmienkou poskytovania starostlivosti v zariadeniach sociálnych služieb je úhrada za poskytovanie služieb v dohodnutom rozsahu.
- (2) Služby poskytované zariadeniami sociálnych služieb, za ktoré sa vyžaduje úhrada sú
  - a) stravovanie,
  - b) bývanie,
  - c) zaopatrenie,
  - d) používanie elektrospotrebiča,
  - e) parkovanie vlastného motorového vozidla.
- (3) Výška úhrady za stravovanie, bývanie, zaopatrenie, používanie elektrospotrebiča a parkovanie vlastného motorového vozidla je stanovená opatrením predsedu KSK.

## **§ 12**

### **Spôsob určenia úhrady za stravovanie, bývanie, zaopatrenie, používanie elektrospotrebiča a parkovanie vlastného motorového vozidla**

- (1) Úhrada za starostlivosť v zariadení sociálnych služieb v kalendárnom mesiaci na občana sa určí ako súčet úhrady za stravovanie, bývanie, zaopatrenie, používanie elektrospotrebiča a parkovanie vlastného motorového vozidla.
- (2) Úhrada za stravovanie, bývanie, zaopatrenie, používanie elektrospotrebiča, a parkovanie vlastného motorového vozidla v kalendárnom mesiaci sa určuje pri starostlivosti v zariadení sociálnych služieb, ktorá sa poskytuje
  - a) celoročne - ako 30 násobok výšky úhrady za stravovanie, bývanie, zaopatrenie, používanie elektrospotrebiča a parkovanie vlastného motorového vozidla,
  - b) týždenne alebo denne – ako 22 násobok výšky úhrady za stravovanie, bývanie, zaopatrenie, používanie elektrospotrebiča a parkovanie vlastného motorového vozidla.
- (4) Úhradu za starostlivosť v zariadení sociálnych služieb platí občan v kalendárnom mesiaci, v ktorom sa občanovi starostlivosť poskytuje.
- (5) Za dni prerušenia poskytovania starostlivosti v zariadení sociálnych služieb a za dni poskytovania zdravotnej starostlivosti v zdravotníckom zariadení platí občan pri starostlivosti v zariadení sociálnych služieb poskytovanej celoročne a týždenne úhradu len za bývanie v plnej výške, a úhradu za parkovanie vlastného motorového

vozidla v prípade, že vozidlo parkuje aj počas prerušenia starostlivosti v priestoroch areálu zariadenia sociálnych služieb.

- (6) Úhrada za starostlivosť v zariadení sociálnych služieb sa zaokrúhľuje na celé koruny smerom nahor.

### § 13

#### Zodpovednosť za škodu

- (1) Ak občan, ktorému sa poskytuje starostlivosť v zariadení sociálnych služieb z nedbanlivosti, úmyselne alebo pod vplyvom alkoholu spôsobí zariadeniu škodu na majetku je povinný škodu uhradiť v plnej výške alebo v takej výške, aby mu ostala suma určená v § 2 odsek 3, písm. a) až e).

### Článok IV

#### Prechodné a záverečné ustanovenia

### § 14

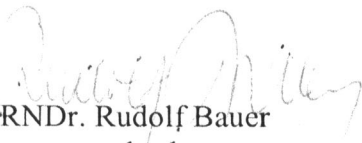
#### Prechodné ustanovenie

Do 30. septembra 2003 sa výška úhrady za poskytovanú starostlivosť v zariadeniach sociálnych služieb zriadených KSK a výška úhrady za opatrovateľskú službu poskytovanú KSK určuje podľa vyhlášky Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 246/2001 Z.z. na vykonanie niektorých ustanovení zákona o sociálnej pomoci.

### § 15

#### Záverečné ustanovenia

- (1) Zvýšenie úhrad za poskytované sociálne služby, opatrením predsedu KSK o viac ako 20% výšky úhrad podlieha schváleniu Zastupiteľstvom KSK.
- (2) Toto všeobecne záväzné nariadenie bolo schválené Zastupiteľstvom KSK uznesením č. 2003/116 a nadobúda účinnosť 30. dňom odo dňa vyvesenia..

  
RNDr. Rudolf Bauer  
predseda

Košického samosprávneho kraja

Vyresené : 2. 9. 2003